

การยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
และปริณทล: กรณีศึกษาการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

The Acceptance of the Military Role in Thai Politics by People in the Bangkok
Metropolitan Region: A Case Study of the May 22, 2014, Coup d'état

บุศรา นิยมเวช¹

¹อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง

E-mail address: BUSARA_09@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการยอมรับบทบาททหาร เพื่อเปรียบเทียบการยอมรับบทบาททหาร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสาร กับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริณทลในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ผลการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมาก ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ และด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง ตามลำดับ (2) ประชาชนซึ่งมีอายุต่างกัน ยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 แตกต่างกัน และ (3) ระดับความสนใจในประเภทรายการที่นำเสนอ ระดับประโยชน์จะได้รับ และระดับความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

คำสำคัญ: การยอมรับ, บทบาทของทหาร, การรัฐประหาร

Abstract

This study included three main objectives to examine the acceptance of military role, to compare the military role and to explore the relationship between news perception and the acceptance of military role in Thai politics of the general public in Bangkok metropolitan and its vicinity on May 22, 2014 coup d'état, and lastly. Overall, most respondents recognized the military role in Thai politics on May 22, 2014 coup d'état highly and on the whole and in all aspects: mediating role, guardian role and ruling role. (2) The respondents at different ages recognized the military role in Thai politics on May 22, 2014 coup d'état differently, and (3) The relationship between the level of interest in programs presented, level of benefits gained, and level of reliability was found with the acceptance of the military role in Thai politics on May 22, 2014 coup d'état.

Keywords: The Acceptance, Military Role, Coup d'état

บทนำ

ประเทศไทยมีวิวัฒนาการทางการเมืองแบบไม่มีเสถียรภาพ มีการเปลี่ยนรัฐบาลหรือผู้ปกครองประเทศอยู่บ่อยครั้ง มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่เป็นไปตามกฎกติกาหรือระเบียบแบบแผนโดยสันติวิธี มีการแย่งชิงอำนาจด้วยการใช้กำลังอาวุธเพื่อวัตถุประสงค์ในการยึดอำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการจลาจลปฏิวัติ รัฐประหาร ซึ่งมีการให้ความหมายต่างกันไป ออกไป กล่าวคือ หากยึดอำนาจไม่สำเร็จก็เรียกว่า “กบฏ” (Rebellion) ถ้าหากยึดอำนาจประสบผลสำเร็จ แต่เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาล ก็เรียกว่า “การรัฐประหาร” (coup d'état) แต่ถ้าหากการยึดอำนาจเป็นผลสำเร็จ มีการแต่งตั้งคณะรัฐบาลใหม่ และผู้ยึดอำนาจได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองด้วยจึงจะถือได้ว่าเป็น “การปฏิวัติ” (Revolution) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เป็นการปฏิวัติที่แท้จริงครั้งเดียวที่เกิดขึ้นในประเทศไทย การยึดอำนาจโดยวิธีการใช้กำลังทหาร ในอีกหลายครั้งต่อ ๆ มาจึงถือเป็นเพียงการรัฐประหารเท่านั้น เพราะผู้ยึดอำนาจไม่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงหลักการพื้นฐานระบอบการปกครอง

นับแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองซึ่งถือได้ว่าเป็นการปฏิวัติ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 การเมืองในประเทศไทยก็ยังคงวนเวียนอยู่กับการยึดอำนาจโดยทหารทั้งที่เป็นการรัฐประหารและการก่อกบฏจึงเกิดเป็น “วงจรอุบาทว์ทางการเมือง” (Vicious Cycle in Politics) โดยกองทัพที่เข้ามายึดอำนาจจะฉีกรัฐธรรมนูญเดิมแล้วประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จัดให้มีการเลือกตั้ง มีกระบวนการทางรัฐสภา แล้วก็กลับมาเกิดการขัดแย้งทางการเมือง เกิดวิกฤตการณ์ และนำไปสู่

การรัฐประหารครั้งแล้วครั้งเล่า (ลิขิต ชีรเวดิน, 2548, หน้า 161–162) เนื่องจากทหารมีบทบาทสำคัญดังที่กล่าวข้างต้น ซึ่งกองทัพเป็นเครื่องมือของรัฐที่ต้องอยู่ภายใต้อำนาจการบังคับบัญชาของสถาบันที่กุมอำนาจรัฐ เดิมในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ สถาบันที่อยู่เหนือกองทัพทั้งในแง่สถานภาพทางกฎหมายและอำนาจการบังคับบัญชา ได้แก่ สถาบันพระมหากษัตริย์ แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตย อำนาจของพระมหากษัตริย์ในด้านการบริหารประเทศสิ้นสุดลง เพราะภายหลังการมีรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางสถาบันสภาผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรี และศาล ตั้งแต่ พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา พระมหากษัตริย์ไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชากองทัพโดยตรงอีกต่อไป ปัจจุบันกองทัพในฐานะที่เป็นองค์กรหลักในการพิทักษ์รักษาเอกราช และความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนปกป้องพิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 ที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชน เป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษา และยังมีพื้นที่ว่างในการศึกษาอีกมาก ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัย จะทำให้ทราบถึงระดับการยอมรับบทบาทของ

ทหาร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับบทบาทของทหาร ตลอดจนจนแนวทางในการสร้างการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยให้แก่ประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

2. เพื่อเปรียบเทียบการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลกับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลใช้ผู้วิจัยเลือกขนาดตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 400 ราย

เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) การรับรู้ข่าวสาร (3) การยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการ

รัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 และ (4) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทย

ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรปัจจัยในการศึกษาการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยของประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล: กรณีศึกษาการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ได้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ พื้นที่อาศัย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (2) การรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ ประเภทของสื่อ ความถี่ในการรับข่าวสาร ความสนใจในประเภทรายการที่นำเสนอ ระดับประโยชน์ที่ได้รับ และระดับความน่าเชื่อถือ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทย ในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ได้แก่ ด้านการเป็นผู้ใกล้ชิด ด้านการเป็นผู้พิทักษ์ และด้านการเป็นผู้ปกครอง

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ (1) ผศ.ดร. ศุภัทธา อำนวยสวัสดิ์ (2) รศ.ดร. วรนุช แหยมแสง และ (3) รศ.ดร. สันทนา สุชาติรัตน์ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach) ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่น พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.930

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่า t

test (Independent t test) ค่า f test (Independent sample f test) และสถิติ Chi Square (χ^2)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001-20,000 บาท

ผลการวิเคราะห์การรับรู้ข่าวสาร

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับข่าวสารจากโทรทัศน์ รับข่าวสารทุกวัน มีความสนใจในประเภทรายการที่นำเสนออยู่ในระดับปานกลาง ได้รับประโยชน์จากข่าวสารในระดับปานกลาง และเห็นว่าข่าวสารมีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์การยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย (2) ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ และ (3) ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้านปรากฏผลดังนี้

1. ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย พบว่า ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการ

รัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ ดังนี้ (1) การรักษาผลประโยชน์ของชาติ (2) การยับยั้งความรุนแรงและความขัดแย้งในสังคม (3) ยุติความรุนแรงของคู่กรณีเมื่อเกิดปัญหา (4) พยายามลดการเผชิญหน้าระหว่างฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้าน (5) การสั่งเตรียมความพร้อมของทหาร (6) ให้คำแนะนำชี้หนทางปฏิบัติหรือการแสดงออก ส่งสัญญาณให้รัฐบาลเห็นว่าหากปัญหาต่าง ๆ ส่อเค้าว่าจะเกิดเป็นวิกฤตการณ์ที่มีความรุนแรง (7) การรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มทหาร และ (8) ให้คำแนะนำชี้หนทางปฏิบัติหรือการแสดงออก ส่งสัญญาณให้รัฐบาลเห็นว่าหากปัญหาต่าง ๆ กำลังจะเกิดขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ ดังนี้ (1) ปรับเปลี่ยนคณะทำงานใหม่ทั้งหมด (2) ให้คู่กรณีเจรจากันตามกติกาของผู้ไกล่เกลี่ย (3) การเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทธโศปกรณ์ (4) ประกาศกฎอัยการศึก (5) ใช้วิธีการกดดันฝ่ายหนึ่งให้ยอมรับอีกฝ่ายหนึ่ง (6) เปลี่ยนบุคคลที่ 3 มาเป็นผู้นำในการบริหาร (7) การส่งสัญญาณเตือนรัฐบาลว่าเข้ามาก้าวล้ำการทำงานของทหารมากเกินไป และ (8) ใช้ความรุนแรงเป็นเครื่องตัดสินความขัดแย้ง ตามลำดับ

2. ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ พบว่า ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ดังนี้ (1) การจัดระเบียบสังคม (2) การใช้อำนาจเพื่อให้มีการตัดสินใจที่รวดเร็วขึ้น (3) การขจัดคอร์รัปชัน (4) การต่อต้านการสืบทอดอำนาจของกลุ่มต่าง ๆ (5) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการบริหารงาน (6) การทำให้องค์กรต่าง ๆ บริหารงานด้วยความโปร่งใส (7) การใช้อำนาจในการขจัดคอร์รัปชัน (8) การยับยั้งอำนาจเผด็จการทางรัฐสภา (9) แก้ไขปัญหาการแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย และ (10) แก้ไขปัญหาการแตกแยกทางความคิด ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่า ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ ดังนี้ (1) การแก้ไขปัญหาการแทรกแซงองค์กรอิสระ (2) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (3) ยับยั้งและเซ็นเซอร์สื่อ จำกัดการทำงานของสื่อมวลชน (4) การโฆษณาชวนเชื่อ เช่น การสั่งการให้โทรทัศน์ทุกช่องเผยแพร่ประกาศ คสช. (5) การเซ็นเซอร์และสอดแนมทางอินเทอร์เน็ต การบล็อกการเข้าถึง URL และการสั่งปิดบัญชีผู้ใช้งาน (6) การโฆษณาชวนเชื่อเพื่อสร้างความชอบธรรมให้ระบอบทหาร เช่น การทำละครทีวี เพื่อเผยแพร่พร้อมไปกับโลโก้ของกองทัพ (7) การสั่งการให้สถานีโทรทัศน์และวิทยุทั่วประเทศระงับการออกอากาศ และ (8) การควบคุมดูแลไม่ให้สื่อระหว่างประเทศตีพิมพ์ เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชน ตามลำดับ

3. ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง พบว่า ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมาก 19 ข้อ ดังนี้ (1) การปลูกจิตสำนึกให้เกิดความรักสามัคคี ประองตองเพื่อรักษาและพัฒนาบ้านเมือง (2) การแก้ไขปัญหาการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยมิชอบ (3) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายในสังคมไทย (4) การปรับเปลี่ยน และการเยียวยาขจัดปัญหาความขัดแย้งและไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ (5) การตามล่าผู้ต้องสงสัยในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในต่างแดน (6) เร่งรัดกระบวนการยุติธรรมนำไปสู่การตัดสินคดีความด้วยระยะเวลาที่ไม่ยาวนานเกินไป (7) สร้างบรรยากาศแห่งการปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติให้เกิดขึ้นในทุกวิถีทางอย่างต่อเนื่อง (8) การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน (9) แสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ (10) การปกครองการใช้อำนาจเด็ดขาด (11) การปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้มีความสุจริตเที่ยงธรรม สะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (12) การสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคม (13) สร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการประชาธิปไตย (14) การประกาศใช้มาตรา 44 (15) สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมไทยยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน (16) ห้ามการประท้วงและกิจกรรมทางการเมือง (17) การจูงใจหรือการกระตุ้นให้สังคมไทยมีการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจถึงสาเหตุของความขัดแย้ง (18) การตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนรัฐสภา และ (19) การอบรมให้ความรู้แก่ทหารและประชาชนเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของความขัดแย้ง ตามลำดับ นอกจากนี้ พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร

22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับปานกลาง 14 ข้อ ดังนี้ (1) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง มีเวทีในการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา (2) การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ให้มากขึ้น (3) การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุมอย่างเหมาะสม (4) การปราบปรามฝ่ายตรงข้าม (5) แต่งตั้งโยกย้ายตำแหน่งทางการเมือง และตำแหน่งทางราชการ (6) ควบคุมเสรีภาพของสื่อมวลชนอย่างเข้มงวด (7) การใช้ศาลทหารเพื่อไต่สวนคดีของพลเรือนกลุ่มต่าง ๆ (8) การปรับทัศนคติผู้มีความคิดเห็นต่าง (9) การจำกัดบทบาทของสถาบันทางการเมืองที่ไม่ได้จัดตั้งโดยทหาร (10) การรายงานตัวต่อ คสช. (11) ควบคุมเสรีภาพของประชาชน (12) จำกัดสิทธิการเลือกตั้ง (13) การจับกุมผู้มีความคิดเห็นแตกต่าง และ (14) สร้างพรรคการเมืองเพื่อรองรับการใช้อำนาจ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ประชาชนซึ่งมีอายุต่างกัน ยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 แตกต่างกัน โดย (1) ประชาชนซึ่งมีอายุไม่เกิน 30 ปี ยอมรับบทบาทของทหาร ในภาพรวม น้อยกว่า ประชาชนซึ่งมีอายุระหว่าง 31-40 ปี (2) ประชาชนซึ่งมีอายุไม่เกิน 30 ปี ยอมรับบทบาทของทหาร ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ น้อยกว่า ประชาชนซึ่งมีอายุระหว่าง 31-40 ปี และประชาชนซึ่งมีอายุ 51 ปีขึ้นไป (3) ประชาชนซึ่งมีอายุไม่เกิน 30 ปี ยอมรับบทบาทของทหาร ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง น้อยกว่า ประชาชนซึ่งมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ส่วนประชาชนซึ่งมีพื้นที่อาศัย เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ

และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ยอมรับบทบาทของทหาร ไม่แตกต่างกัน

2. ระดับความสนใจในประเททรายการที่นำเสนอ ระดับประโยชน์จะได้รับ และระดับความน่าเชื่อถือ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ส่วนประเภทของสื่อ และความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทของทหารในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยจัดความขัดแย้งภายในและภายนอก 3 อันดับแรกดังนี้ การยับยั้งความรุนแรงและความขัดแย้งในสังคม ไกล่เกลี่ยจัดความขัดแย้งภายในและภายนอกรัฐบาลให้ดีขึ้น ทำให้บ้านเมืองกลับมาสงบสุข ไม่มีความขัดแย้งต่อกันและกัน ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก รองลงมาคือ การสร้างความเป็นธรรม และความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย และมีความเด็ดขาดเป็นระเบียบมากขึ้น ตลอดจนเสริมสร้างความสามัคคี

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทของทหารในฐานะผู้พิทักษ์รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศ 3 อันดับแรกดังนี้ การยับยั้ง/ยุติความรุนแรงและความขัดแย้งในสังคม คาดหวังให้สังคมเกิดความสงบสุข รองลงมาคือ คาดหวังว่าทหารจะสามารถสร้างความปรองดองให้ประชาชนได้มากกว่านี้ บ้านเมืองจะสงบมากขึ้น และให้ความเสมอภาค

3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทของทหารในฐานะผู้ปกครองและบริหารประเทศ 3 อันดับแรกดังนี้ บริหารประเทศทางด้านเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง รองลงมาคือบ้านเมืองเรียบร้อย มีความสงบสุข และมีความโปร่งใส ชัดเจน ตรงไปตรงมา

4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยอมรับบทบาทของทหารโดยภาพรวมในการเมืองไทยหลังการรัฐประหารเมื่อ 22 พฤษภาคม 2557 ใน 3 อันดับแรกดังนี้ ทำให้บ้านเมืองสงบ เรียบร้อย รองลงมาคือให้ความยุติธรรม ลด/ยุติความขัดแย้ง และสร้างความสามัคคีให้แก่คนในชาติ ขณะเดียวกันมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ยอมรับเพราะการปกครองเป็นแบบเผด็จการเกินไป และต้องการให้คืนอำนาจให้ประชาชนโดยเร็วที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับข่าวสารจากโทรทัศน์ รับข่าวสารทุกวัน มีความสนใจในประเภทรายการที่นำเสนออยู่ในระดับปานกลาง ได้รับประโยชน์จากข่าวสารในระดับปานกลาง และเห็นว่าข่าวสารมีความน่าเชื่อถือในระดับปานกลาง เป็นไปตามคำกล่าวของ Charles (1973, p. 208) ซึ่งได้กล่าวว่า บุคคลที่เปิดรับข่าวสารมาก ย่อมมีหูตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อมและเป็นคนทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย เช่นเดียวกับ McCombs และ Becker (1979, pp. 51-52) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า บุคคลแต่ละคนมีการเปิดรับข่าวสาร หรือการเปิดรับสื่อ เพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ ทำให้ทันเหตุการณ์และทันสมัย เพื่อการ

ตัดสินใจ เพื่อพูดคุยสนทนา และเพื่อการมีส่วนร่วมกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มลฤดี กาญจนะโกติน (2543, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การยอมรับบทบาทการบังคับบัญชาและพฤติกรรมผู้นำทางการบริหารของข้าราชการทหารหญิงในทัศนะของข้าราชการทหารสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่าข้าราชการทหารส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ มากที่สุดผ่านทางสื่อโทรทัศน์

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านบทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย (2) ด้านบทบาทเป็นผู้พิทักษ์ และ (3) ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง ตามลำดับ เป็นไปตามบทบาทของทหารที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 มาตรา 8 วรรค (1) พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักรปราบปรามการกบฏและการจลาจลโดยจัดให้มีและใช้กำลังทหารตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่มีกฎหมายกำหนด เช่นเดียวกับแนวคิดของ Huntington (1957, pp. 8-12) ซึ่งศึกษาเรื่องพัฒนาการทางการเมือง ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า องค์กรทหารสมัยใหม่ควรมีลักษณะเป็นองค์กรอาชีพ (professional body) ซึ่งจะทำให้นายทหารยุคใหม่มีลักษณะเป็นทหารอาชีพ ความเป็นทหารอาชีพนั้นทำให้นายทหารมีลักษณะเด่น 3 ประการ คือ มีความเชี่ยวชาญ (expertise) มีความรับผิดชอบ (responsibility)

และมีความรักหมู่คณะ (corporateness) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ มลฤดี กาญจนะโกติน (2543, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การยอมรับบทบาทการบังคับบัญชาและพฤติกรรมผู้นำทางการบริหารของข้าราชการทหารหญิงในทัศนะของข้าราชการทหารสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม พบว่า ข้าราชการทหารมีความ คิดเห็นโดยให้การยอมรับว่า ผู้บังคับบัญชาหญิงให้ โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นในการ ปฏิบัติงาน รวมทั้งให้ความใกล้ชิดเป็นกันเอง ตลอดจนจน ผู้บังคับบัญชาหญิงเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รัับฟัง ผู้ใต้บังคับบัญชา และมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการ เมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้าน บทบาทเป็นผู้ไกล่เกลี่ย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายชื่อ พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารใน การเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ ในระดับมาก 8 ข้อ ดังนี้ (1) การรักษาสถาปัตยกรรมของ ชาติ (2) การยับยั้งความรุนแรงและความขัดแย้งในสังคม (3) ยุติความรุนแรงของคู่กรณี เมื่อเกิดปัญหา (4) พยายามลดการเผชิญหน้าระหว่างฝ่ายสนับสนุนและ ฝ่ายค้าน (5) การสั่งเตรียมความพร้อมของทหาร (6) ให้ คำแนะนำชี้หนทางปฏิบัติหรือการแสดงออก ส่ง สัญญาณให้รัฐบาล เห็นว่าหากปัญหาต่าง ๆ ล่อเค้าว่า จะเกิดเป็นวิกฤตการณ์ที่มีความรุนแรง (7) การรักษา ผลประโยชน์ของกลุ่มทหาร และ (8) ให้คำแนะนำชี้ หนทางปฏิบัติหรือการแสดงออก ส่งสัญญาณให้รัฐบาล เห็นว่าหากปัญหาต่าง ๆ กำลังจะเกิดขึ้น ตามลำดับ ซึ่ง เป็นไปตามแนวคิดของ Finer (2006, pp. 14–20) ที่กล่าว ว่า การแทรกแซงทางการเมืองของทหารนั้นจะเกิดขึ้นได้ ต้องขึ้นอยู่กับโอกาสและ“วิสัย” (disposition) ซึ่งการ รัฐประหารนั้นมีหลายแบบและแต่ละแบบมีลักษณะที่พึง

ได้รับ ความสนใจในระดับที่ไม่น้อยไปกว่ากัน ได้แก่ การ ก่อจลาจลของกองทัพ (military revolt) การก่อการ ชัดแย้งโดยนายทหารระดับล่างต่อผู้บังคับบัญชา เบื้องบน (mutiny) การกบฏ (rebellion) การยึดอำนาจโดย เฉียบพลัน (coup) และการปฏิวัติ การยึดอำนาจรัฐเพื่อ เปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมและการเมืองขนาดใหญ่ (revolution) (Finer, 2006, p. 154) สอดคล้องกับผลการ สืบค้นของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553, บทคัดย่อ) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่ว ประเทศที่มีต่อ “ทหาร” พบว่า ประชาชนอยากให้ทหาร เข้ามามีส่วนในการสร้างความปรองดองของคนในชาติ อย่างไร ? อันดับ 1 ต้องวางตัวเป็นกลาง รัับฟังความ คิดเห็นของทุกฝ่ายเพื่อนำมาหาข้อยุติหรือทางออกที่ดี และเหมาะสม อันดับ 2 ออกมาชี้แจงและทำความเข้าใจ ถึงผลดีผลเสียกับประชาชนเพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือ ของบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง อันดับ 3 ทหารต้องเข้ามา ช่วยแก้ไขและปราบปรามผู้ที่ไม่หวังดีกับบ้านเมืองให้ หมดไป และอันดับ 4 ทหารต้องแสดงความเป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน ไม่แตกแยกเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ ประชาชน

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการ เมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้าน บทบาทเป็นผู้พิทักษ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารใน การเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ ในระดับมาก 10 ข้อ ดังนี้ (1) การจัดระเบียบสังคม (2) การ ใช้อำนาจเพื่อให้มีการตัดสินใจที่รวดเร็วขึ้น (3) การจัด การคอร์รัปชั่น (4) การต่อต้านการสืบทอดอำนาจของ กลุ่มต่าง ๆ (5) การปรับปรุงประสิทธิภาพของการ บริหารงาน (6) การทำให้องค์กรต่าง ๆ บริหารงานด้วย ความโปร่งใส (7) การใช้อำนาจในการจัดการเอื้อ

ประโยชน์ (8) การยับยั้งอำนาจเผด็จการทางรัฐสภา (9) แก้ไขปัญหาการแบ่งพรรคแบ่งฝ่าย และ (10) แก้ไขปัญหาการแตกแยกทางความคิด ตามลำดับ สอดคล้องกับ ทินพันธุ์ นาคะตะ (2533, หน้า 53-54) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพยายามของกองทัพที่จะเข้ามามีบทบาททางการเมือง โดยการแทรกแซงผ่านระบบรัฐสภานั้น เชื่อว่าเป็นการสร้างความปลอดภัยทางการเมืองและการปกครอง และลิขิต ชีระเวดิน (2533, หน้า 213-214) เชื่อว่าการสืบทอดอำนาจเป็นปัญหาธรรมดาในการเมืองไทย เพราะเป็นระบบการเมืองที่มองตัวบุคคลสำคัญมากกว่าสถาบันทางการเมืองและกระบวนการทางการเมือง เช่น ระบบการเมืองภายใต้ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และสืบทอดอำนาจโดย จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นช่วงระยะเวลาอันยาวนาน (พ.ศ. 2501-2516) พอที่จะทำให้ผู้นำทางการเมืองไทยกลายเป็นต้นไม้แคระแกรน สอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ สมควร สาคร (2554, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาททางการเมืองและกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของทหารในภาวะวิกฤติทางการเมืองไทย ศึกษากรณีระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2552 พบว่าบทบาททางการเมืองของทหารด้วยการ “รัฐประหาร” ในวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 เป็นบทบาททางการเมืองของทหารในการ “หยุดการใช้อำนาจของรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร” และ “สร้างกลไกป้องกันกรกลับมาของระบอบทักษิณ” บทบาททางการเมืองของทหารด้วย “รัฐประหารเสียบ” ในวันที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เป็นบทบาททางการเมืองของทหาร ในการ “หยุดการใช้อำนาจของรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์” และ “จัดตั้งรัฐบาลที่สังคมคาดหวังแทนรัฐบาลเดิม”

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้าน

บทบาทเป็นผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 อยู่ในระดับมาก 19 ข้อ ดังนี้ (1) การปลุกจิตสำนึกให้เกิดความรักสามัคคี ปกป้องเพื่ออิสรภาพและพัฒนาบ้านเมือง (2) การแก้ไขปัญหาการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพโดยมิชอบ (3) สร้างความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายในสังคมไทย (4) การปรับเปลี่ยน และการเยียวยาจัดปัญหาความขัดแย้งและไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ (5) การตามล่าผู้ต้องสงสัยในคดีหมิ่นพระบรมเดชานุภาพในต่างแดน (6) เร่งรัดกระบวนการยุติธรรมนำไปสู่การตัดสินคดีความด้วยระยะเวลาที่ไม่ยาวนานเกินไป (7) สร้างบรรยากาศแห่งการปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติให้เกิดขึ้นในทุกวิถีทางอย่างต่อเนื่อง (8) การส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชน (9) แสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ (10) การปกครองการใช้อำนาจเด็ดขาด (11) การปรับปรุงระบบการเลือกตั้งให้มีความสุจริตเที่ยงธรรม สะท้อนถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (12) การสร้างความเป็นธรรมให้แก่สังคม (13) สร้างความเข้มแข็งให้แก่กระบวนการประชาธิปไตย (14) การประกาศใช้มาตรา 44 (15) สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมไทยยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน (16) ห้ามการประท้วงและกิจกรรมทางการเมือง (17) การจงใจหรือการกระตุ้นให้สังคมไทยมีการวิเคราะห์ ทำความเข้าใจถึงสาเหตุของความขัดแย้ง (18) การตั้งสถานีนิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่แทนรัฐสภา และ (19) การอบรมให้ความรู้แก่ทหารและประชาชนเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของความขัดแย้งตามลำดับ เป็นไปตามแนวคิดของ ปธาน สุวรรณมงคล และเสนีย์ คำสุข (2552, หน้า 25-26) กล่าวว่

การเมืองเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางของสังคมในการพัฒนาไปสู่เป้าหมายบางอย่างที่เป็นความต้องการของคนในสังคม และยังเป็นตัวกำหนดโครงสร้างและกระบวนการทางด้านอำนาจ เช่นเดียวกับแนวคิดของธีรยุทธ บุญมี (2535, หน้า 8-12) ได้กล่าวถึงกองทัพในประเทศไทยที่สามเกือบทุกประเทศมีประวัติศาสตร์ ในการรัฐประหารอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับประเทศไทย การรัฐประหารแต่ละครั้งของทหารไม่ได้เหมือนกันหมด แต่มีลักษณะต่างกันไปตามขั้นตอนการพัฒนาของสังคม ซึ่งแบ่งการแทรกแซงของทหาร ได้ 4 รูปแบบ ดังนี้คือ (1) ทหารเผด็จการ (2) ทหารกำกับ (3) ทหารวิไล และ (4) ทหารอาชีพ ซึ่ง “ทหารเผด็จการ” มักจะมีอำนาจได้ชั่วคราวหนึ่ง จากนั้นสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป เนื่องจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของการลงทุนจากประเทศตะวันตกจะทำให้เกิดชนชั้นที่เป็นพลังทางการเมืองใหม่ ๆ ขึ้นในสังคม

ประชาชนยอมรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร 22 พฤษภาคม 2557 ด้านบทบาทเป็นผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการสำรวจของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (2553, บทคัดย่อ) ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีต่อ “ทหาร” พบว่า บทบาทของ “ทหาร” ที่ประชาชนพึงพอใจมากที่สุด อันดับ 1 เป็นกองกำลังที่เข้มแข็งทำหน้าที่ปกป้อง ดูแลประเทศชาติและประชาชนไม่ให้ใครมารุกราน อันดับ 2 ความมีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด อันดับ 3 เป็นที่พึ่งของประชาชนเข้าไปช่วยเหลือ พัฒนา แจกสิ่งของในพื้นที่ห่างไกล และอันดับ 4 มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหลายด้านมีอาวุชอุทโธปกรณ์ทันสมัย

ข้อค้นพบจากการวิจัยมีดังนี้ *ประการแรก* คณะทหารแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ทางการเมืองด้วยการ

หารือและให้คำชี้แนะแก่รัฐบาล พร้อมทั้งหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อไม่ให้ปัญหารุนแรงขึ้น บางโอกาสกองทัพใช้วิธีการดันรัฐบาล *ประการที่สอง* คณะทหาร ยึดอำนาจการปกครองประเทศเป็นการชั่วคราวเพื่อควบคุมสถานการณ์ โดยรักษาสถานภาพเดิมของระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งคานอำนาจหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อป้องกันทุจริต คอร์รัปชัน และการแสวงหาผลประโยชน์ *ประการที่สาม* คณะทหารจะปกครองด้วยระบบเผด็จการ ไม่ให้มีสถาบันทางการเมืองและ ไม่จัดให้มีการเลือกตั้ง ควบคุมเสรีภาพของประชาชนและสื่อมวลชนอย่างเข้มงวด *ประการที่สี่* การรัฐประหาร พ.ศ. 2557 เกิดจากความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองที่ฝังรากอยู่ในสังคมไทยจากระดับประเทศไปถึงระดับครอบครัวและไม่ได้รับการแก้ไข หรือการหาทางออกอย่างยั่งยืนร่วมกัน *ประการที่ห้า* การรัฐประหารเกิดจากความขัดแย้งทางการเมืองที่มาจากการใช้อำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งสะท้อนการใช้อำนาจในการจำกัดควบคุม หรือปิดกั้นการตรวจสอบการใช้อำนาจทางการเมือง มีการใช้อำนาจอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ควบคุมอำนาจเหนือรัฐสภาและมีอิทธิพลเหนือองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และ *ประการที่หก* การรัฐประหารเกิดจากมีการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 คือ การหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทั้งทางลับและทางเปิดเผย โดยรัฐบาลที่มีอำนาจอยู่ ในขณะนั้นไม่ดำเนินการแก้ไขกลับถูกมองว่าให้การสนับสนุน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ทหารควรมีส่วนร่วมในการเรียกร้องให้รัฐบาลตัดสินใจกระทำตามที่มีอำนาจการทหารต้องการ ด้วยการที่ทหารออกมาแสดงบทบาทต่าง ๆ เช่น การ

ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลตัดสินใจระงับการตามหาผู้นำทางทหารที่ต้องการอย่างเช่นการเปลี่ยนตัวรัฐมนตรีในคณะรัฐบาล เป็นต้น หรือออกมาตรการอื่นใดให้รัฐบาลยุติการกระทำใด ๆ ที่ผู้นำทางทหารไม่ต้องการให้รัฐบาลเข้ามายุ่งเกี่ยว ตัวอย่างเช่นการจัดไฟแดงตั้งทหารประจำปีที่อยู่ในอำนาจของผู้นำทหาร

2. ทหารควรแสดงลักษณะเด่นขององค์กร ซึ่งได้แก่ ความมีวินัย การเป็นหนึ่งเดียวกัน การยึดมั่นในหน้าที่ตามกรอบของกฎหมายเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับสังคม เน้นการสร้างความปลอดภัย และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างทหารกับประชาชนโดยยึดผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก จัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกในเรื่องอุดมการณ์ประชาธิปไตยโดยเริ่มจากกำลังพล หน่วยงานการศึกษาของกองทัพ

3. หลังทำการรัฐประหารแล้วจัดตั้งรัฐบาลชั่วคราว แล้วจัดการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนเลือกตั้งรัฐบาลใหม่ขึ้นมา และปกป้องสถาบัน

4. ทหารควรพิจารณาให้ความสำคัญในเรื่องการประชาสัมพันธ์ผลงานการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ องค์กร และให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ผลงานผ่านสื่อต่าง ๆ

5. ทหารควรปรับปรุงภาพลักษณ์เดิม ๆ ที่ว่าทหารเข้ามาแทรกแซงทางการเมืองเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง โดยการพร้อมที่จะยื่นหยัดอยู่ข้างผลประโยชน์ของชาติและประชาชน

6. ทหารควรเสริมสร้างความเป็นเอกภาพและลดความขัดแย้งภายใน ให้มีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาล โปร่งใส และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัยในประเด็นนี้ จึงน่าจะมีทำการวิจัยซ้ำ (replication) ในพื้นที่อื่น ๆ เช่น จำแนกเป็นภูมิภาค จำแนกเป็นจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้นและสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของทหารในช่วงภาวะวิกฤตต่อไป

2. การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยทำควบคู่กัน เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบหรือโมเดลที่เหมาะสมสำหรับบทบาทของทหารในการเมืองไทยในการรัฐประหาร

เอกสารอ้างอิง

- ทินพันธุ์ นาคะตะ. (2533). *การเมืองการบริหารไทย: ภาวะของชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2535). *สยามรัฐลัทธิวิจารณ์*, 39(13-19 กันยายน): 8-12.
- ปธาน สุวรรณมงคล และเสณีย์ คำสุข. (2552). “วิทยาการทางรัฐศาสตร์ และการเมืองร่วมสมัย” ใน *เอกสารประกอบการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตรัฐศาสตร์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, สาขาวิชารัฐศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (2553). รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง ทหารในสายตาประชาชน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- มลฤดี กาญจนะโกดิง. (2543). การยอมรับบทบาทการบังคับบัญชาและพฤติกรรมผู้นำทางการบริหารของข้าราชการทหารหญิงในทัศนะของข้าราชการทหารสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ลิขิต ธีระเวคิน. (2548). คนไทยในอุดมคติ. กรุงเทพมหานคร: แม็ค.
- ลิขิต ธีระเวคิน (2533, หน้า 213–214)
- สมควร สาคร. (2554). บทบาททางการเมืองและกลยุทธ์การสื่อสารทางการเมืองของทหารในภาวะวิกฤติทางการเมืองไทย ศึกษากรณีระหว่างวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2549 ถึงวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2552. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- Charles, K. A. (1973). *Anticipated Communication and Mass Media Information Seeking*. New York: Free Press.
- Finer, S. E. (2006). *The Man on the Horse Back: The role of the military in politics*. New Jersey: Transaction Publishers.
- Huntington, S. P. (1957). *The Soldier and the State*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- McCombs, M. E., & Becker, L. B. (1979). *Using Mass Communications Theory*. In *Perspectives in mass communication*. New Jersey: Prentice Hall.
- Yamané, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.

Name: Dr. Busara Niyomves

Address: Graduate School Ramkhamhaeng University, Hua Mak, Bang Kapi, Bangkok 10240, Thailand.

Education: Ph.D. (Politics) of Ramkhamhange University

Work:

- Lecturer of Graduate School Ramkhamhaeng university
- Chairman of Special affairs, Ramkhamhaeng University
- Faculty Senate